

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-35>

УДК 331.5:004:332.1

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ПРАЦІ ТА РОЗВИТОК АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ¹

DIGITAL TRANSFORMATION OF THE LABOR MARKET AND DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE EMPLOYMENT IN THE CARPATHIAN REGION OF UKRAINE

Бараняк Ігор Євгенович

кандидат економічних наук,

Державна установа «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долішнього Національної академії наук України»ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1467-0262>**Baranyak Ihor**State Institution «M.I. Dolishniy Institute of Regional
Research of the NAS of Ukraine»

Стаття присвячена дослідженню тенденцій цифрової трансформації ринку праці та розвитку альтернативної зайнятості в Карпатському регіоні України. Проаналізовано вплив інформаційно-комунікаційних технологій та цифрових сервісів на структуру зайнятості, що трансформується, зокрема через розвиток фрилансу, платформної зайнятості та самозайнятості. Визначено, що цифровізація економіки відіграє ключову роль у зміні моделей організації праці та забезпеченні нових можливостей для економічної активності населення, що особливо актуально в умовах соціально-економічних трансформацій і воєнних викликів. Особлива увага приділена ідентифікації регіональних відмінностей у процесах цифровізації, зокрема, розриву в зайнятості у цифрових секторах між Львівською областю, яка є лідером у розвитку ІТ-індустрії, та іншими областями Карпатського регіону. Зазначено, що диспропорції в розподілі цифрових видів діяльності в регіоні погіршують можливості для розвитку гнучких форм зайнятості в периферійних областях.

Ключові слова: цифровізація, ринок праці, альтернативна зайнятість, самозайнятість, Карпатський регіон, цифрові технології, інфраструктура, економіка, регіональний розвиток.

The article focuses on the trends in the digital transformation of the labor market and the development of alternative forms of employment in the Carpathian region of Ukraine. It explores the influence of information and communication technologies (ICT) and digital services on the evolving structure of employment, with particular emphasis on the rise of freelancing, platform-based employment, and self-employment. The study identifies how digitalization plays a pivotal role in reshaping labor organization models and providing new avenues for economic activity, particularly in light of ongoing socio-economic transformations and the challenges brought by wartime conditions. These factors have accelerated the need for structural adjustments in labor markets and have contributed to the emergence of non-traditional employment models. A key aspect of the article is the analysis of regional disparities in digitalization processes, particularly the gap between Lviv region, which has become a leader in the development of the IT industry, and other areas within the Carpathian region. The article highlights the significant variation in digital employment across the region, with Lviv standing out due to its well-established IT sector and innovation-driven economic environment. In contrast, peripheral regions such as Zakarpattia, Ivano-Frankivsk, and Chernivtsi experience lower levels of digital sector development and digital employment, thus creating a spatial imbalance in the regional labor market. These imbalances exacerbate the challenge of developing flexible employment models in the peripheral areas of the Carpathian region, where the potential for digital transformation remains underexploited. The article points out that such structural disparities limit the opportunities for residents in rural and mountainous areas to access digital job markets, thus hindering their participation in the broader economic transformation. The uneven distribution of digital employment sectors across the region also impedes the integration of peripheral regions into the growing digital economy. In response to these challenges, the article proposes several measures to stimulate

¹ Стаття підготовлена у межах виконання НДР «Трансформація ринку праці Карпатського регіону України у перспективі повоєнного відновлення» (номер державної реєстрації 0124U000984).

digital development. These include enhancing infrastructure to provide high-speed Internet access in mountainous areas, expanding opportunities for remote work, and fostering innovative startups.

Keywords: digitalization, labor market, alternative employment, self-employment, Carpathian region, digital technologies, infrastructure, economy, regional development.

Постановка проблеми. Цифровізація економіки суттєво трансформує характер зайнятості, змінює вимоги до професійних компетентностей та формує нові моделі організації праці. Поширення інформаційно-комунікаційних технологій, платформеної економіки, дистанційних форм зайнятості та цифрових сервісів сприяє появі альтернативних форматів трудової діяльності, серед яких самозайнятість, фриланс, платформна зайнятість, проектна робота та інші гнучкі моделі залучення робочої сили. Унаслідок цього змінюється структура регіональних ринків праці, посилюється роль цифрових навичок, а також зростає значення інноваційних форм економічної активності населення.

Для України ці процеси мають особливу високу актуальність у контексті глибоких соціально-економічних трансформацій, спричинених воєнними викликами, масштабною міграцією населення та структурними змінами економіки. В умовах скорочення чисельності економічно активного населення, посилення проблеми дефіциту кадрів у низці секторів та нерівномірності розвитку територій цифрові технології стають важливим інструментом підтримки економічної активності, розширення можливостей зайнятості та інтеграції населення у нові сегменти ринку праці.

У просторовому вимірі особливо виразно ці процеси проявляються у Карпатському регіоні України, який характеризується специфічною галузевою структурою економіки, високим рівнем міграційної мобільності населення, розвитком туристично-рекреаційного сектору та зростанням ролі малого підприємництва.

З огляду на це моніторинг тенденцій цифрової трансформації ринку праці та розвитку альтернативної зайнятості у Карпатському регіоні набуває важливого наукового й прикладного значення. Адже, з одного боку, дозволяє детермінувати тенденції трансформації зайнятості, оцінити масштаби поширення інноваційних підходів до організації трудової діяльності, а також визначити можливості використання цифрових технологій для підвищення ефективності функціонування регіональних ринків праці. Тоді як, з іншого боку, результати такого аналізу формують аналітичне підґрунтя для розроблення та науко-

вого обґрунтування управлінських механізмів і політик, спрямованих на інтенсифікацію процесів цифрової трансформації зайнятості, стимулювання розвитку цифрового підприємництва, інституціоналізацію альтернативних форм трудової діяльності, а також підвищення адаптивності та структурної гнучкості регіональних ринків праці в умовах поглиблення технологічних та цифрових змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика трансформації ринку праці в умовах цифровізації економіки набуває дедалі більшої уваги у сучасних наукових дослідженнях. Значний внесок у дослідження трансформаційних процесів на ринку праці України зробили У. Садова, О. Гринкевич [1], А. Колот, О. Герасименко [2], Н. Азьмук [3], О. Новікова та Я. Остафійчук [4], які обґрунтовують необхідність модернізації системи зайнятості, розвитку цифрових компетентностей та формування нових механізмів регулювання ринку праці в умовах технологічних змін. Вагомий науковий доробок у дослідженні структурних трансформацій регіональних ринків праці, міграційних процесів та формування людського капіталу належить представникам Львівської наукової школи регіональної економіки. Зокрема, у працях О. Левицької [5], Т. Васильціва [6; 7], О. Мульської [8; 9], досліджено взаємозв'язок між розвитком регіональних ринків праці, внутрішньою міграцією та привабливістю соціально-економічного середовища регіонів України. Окремі аспекти розвитку регіональних ринків праці та їх структурних диспропорцій у Карпатському регіоні висвітлено у працях А. Колот, О. Герасименко [2], О. Левицької [5], де проаналізовано тенденції трансформації зайнятості, ризики дисбалансів ринку праці та напрями політики його стабілізації в умовах соціально-економічних та воєнних викликів. У дослідженнях О. Мульської [8, 9] значну увагу приділено аналізу впливу міграційних процесів на економічну безпеку та функціонування ринку праці, а також моделюванню взаємозв'язку між міграційною активністю населення та соціально-економічним розвитком регіонів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кіль-

кість наукових праць присвячених розвитку та структурним змінам регіональних ринків праці, питання їх цифрової трансформації та розвитку альтернативних форм зайнятості у регіональному вимірі досліджені недостатньо. Переважна частина робіт присвячена загальнонаціональним тенденціям трансформації зайнятості, тоді як проблематика розвитку цифрових секторів економіки, поширення альтернативних моделей трудової діяльності, просторової диференціації цифрового підприємництва та структурних змін зайнятості у межах Карпатського регіону залишається фрагментарно висвітленою.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є виявлення тенденцій цифрової трансформації ринку праці та оцінювання розвитку альтернативних форм зайнятості у Карпатському регіоні України, а також обґрунтування напрямів стимулювання цифрового розвитку регіональної економіки та розширення можливостей зайнятості населення в умовах поширення цифрових технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. В цілому до сектору цифрової економіки у межах дослідження віднесено види економічної діяльності, функціонування яких безпосередньо пов'язане зі створенням, обробленням, передаванням та використанням цифрових технологій, програмного забезпечення, інформаційних ресурсів і цифрового контенту. Зокрема, до цифрових

галузей включено виробництво ІКТ-продукції та програмного забезпечення, телекомунікаційні та інформаційні послуги, діяльність у сфері комп'ютерного програмування і функціонування цифрових платформ, а також креативно-цифрові індустрії, що забезпечують створення та поширення цифрового контенту. Окрему групу формують професійні, наукові та освітні послуги, пов'язані з розробленням інноваційних технологій, аналітикою даних, формуванням цифрових компетентностей і підготовкою висококваліфікованих фахівців для потреб цифрової економіки [1].

В цілому у 2014-2023 рр. сукупна чисельність зайнятих у цифрових секторах економіки зросла на 85 % з 39,6 тис. осіб у 2014 р. до 73,6 тис. осіб у 2023 р. (рис. 1), що свідчить про значне розширення ролі цифрових секторів у формуванні регіональної структури зайнятості та посилення їх значення як джерела створення нових робочих місць.

Найвищий рівень концентрації зайнятих у цифрових секторах спостерігався у Львівській області, на яку станом на 2023 рік припадає близько двох третин регіональної зайнятості у цих видах економічної діяльності. Даний регіон виступає провідним регіональним центром розвитку ІТ-індустрії, інформаційно-комунікаційних технологій та суміжних цифрових сервісів, формуючи ядро цифрової економіки Карпатського регіону, так як тут зосереджена значна частина людського капіталу, інноваційної інфраструктури та під-

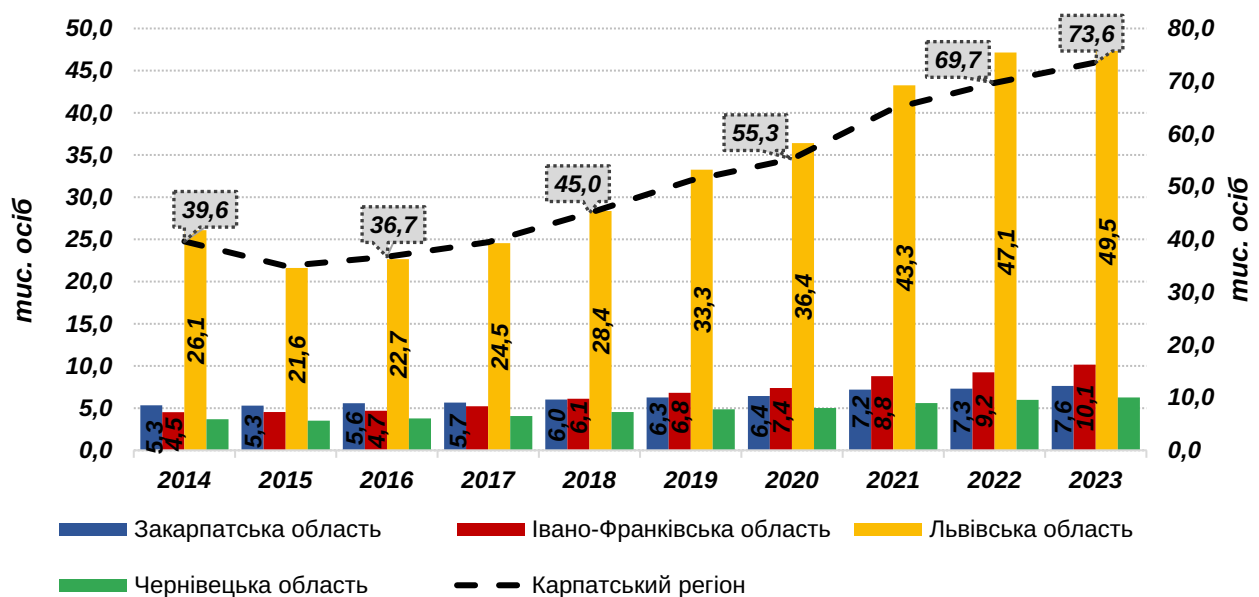

Рис. 1. Регіональні тенденції зайнятості у цифрових секторах економіки Карпатського регіону у 2014-2023 рр., тис. осіб.

Джерело: сформовано автором на основі [10]

приємницької активності у сфері цифрових індустрій, що визначає його домінуючу роль у розвитку цифрового сектору та формуванні інноваційних форм економічної активності населення [2].

Разом з тим, Закарпатська, Івано-Франківська та Чернівецька області демонструють значно нижчі масштаби зайнятості у цифрових видах економічної діяльності порівняно з Львівською областю. Так, у 2023 р. у Закарпатській області чисельність зайнятих у цифрових секторах становила лише 7,6 тис. осіб, в Івано-Франківській та Чернівецькій областях 10,1 та 6,4 тис. осіб, що суттєво поступається показникам Львівської області (49,5 тис. осіб).

При цьому упродовж 2014-2023 рр. простежувалася тенденція поступового зниження частки Закарпатської (з 13,5 % до 10,4 %) та Чернівецької областей (з 9,3 % до 8,5 %) у структурі цифрової зайнятості Карпатського регіону та помітного зростання її значення у Львівській області до рівня 67,3 %.

Значний розрив між Львівською та іншими областями Карпатського регіону свідчить про концентрацію цифрових видів діяльності у найбільш економічно розвинених центрах та недостатню просторову дифузію цифрових секторів у периферійних регіонах. Така диспропорція може бути зумовлена слабшим розвитком цифрової інфраструктури, обмеженою інвестиційною активністю, нижчою концентрацією ІТ-компаній та інноваційного підприємництва, а також меншою інтеграцією регіональних економік у цифрові виробничі та сервісні ланцюги [3].

Не менш важливе прикладне значення для розуміння характеру цифрової трансформації регіонального ринку праці має аналіз структурних змін зайнятості у розрізі окремих цифрових видів економічної діяльності, який дозволяє виявити галузеві диспропорції/трансформації розвитку цифрових секторів, детермінувати домінуючі сегменти цифрової економіки та оцінити рівень диверсифікації цифрової зайнятості у межах економічної системи областей Карпатського регіону [4].

У структурному розрізі найвищий рівень зайнятості у цифрових секторах економіки Карпатського регіону стабільно припадає на ІКТ-послуги та цифрові платформи, частка яких упродовж досліджуваного періоду демонструє тенденцію до зростання і у 2023 р. становила дві третини від загальної чисельності зайнятих у цифрових видах економічної діяльності. Виявлені структурні зміни засвідчують встановлення сервісно-орієнтованої

моделі розвитку цифрової економіки Карпатського регіону, у межах якої першочергове значення мають інформаційно-комунікаційні послуги, розроблення програмного забезпечення, функціонування цифрових платформ та інші форми цифрових сервісів. Водночас зі зростанням сервісного сегмента у структурі цифрової зайнятості до негативних структурних тенденцій слід віднести зменшення частки зайнятих у виробництві ІКТ на 1,8 в.п. (з 5,7 % до 3,9 %), скорочення ролі професійних та науково-освітніх послуг цифрової економіки на 6,3 в.п. (з 15,9 % до 9,6 %) та зниження частки зайнятих у креативно-цифрових індустріях на 1,1 в.п. (з 11,0 % до 9,9 %).

Відтак, сформована структура цифрових секторів посилює наявні ризики структурної диспропорційності розвитку цифрової економіки, її сервісної спеціалізації та звуження можливостей диверсифікації цифрових видів економічної діяльності у межах регіональної економічної системи [5].

У таких умовах важливого значення набуває аналіз альтернативних форм зайнятості, які дедалі активніше формуються у межах цифрової економіки та виступають одним із механізмів адаптації регіональних ринків праці до технологічних інновацій. Насамперед йдеться про самозайнятість, фріланс, індивідуальне цифрове підприємництво та діяльність фізичних осіб-підприємців, які у діджиталізованих сегментах економіки формують гнучкі моделі організації трудової діяльності та сприяють розширенню можливостей участі населення у нових сегментах ринку праці.

На загал упродовж 2014-2023 рр. у Карпатському регіоні простежувалась тенденція до нарощення масштабів самозайнятості у цифрових секторах економіки, так як чисельність ФОП у цих видах діяльності зростає з 20,2 до 55,6 тис. осіб, а частка ФОП у цифрових галузях збільшилась з 51 % до 75,6 %, що значно перевищує відповідний показник по Україні (64,9 %).

Регіональна структура самозайнятості у діджиталізованих видах економічної діяльності характеризується високою територіальною концентрацією у Львівській області, де зосереджена найбільша кількість самозайнятих у сфері цифрової економіки – 39,4 тис. осіб, або близько 71 % їх загальної чисельності у Карпатському регіоні. Відтак, Львівська область завдяки вищому рівню розвитку інформаційно-комунікаційної інфраструктури, концентрації ІТ-компаній, наявності потужної освітньо-наукової бази та сформованій

екосистемі цифрового підприємництва виступає провідним осередком розвитку ІТ-фрилансу, цифрового підприємництва та індивідуальної професійної діяльності у сфері інформаційно-комунікаційних технологій [6].

Водночас незначні масштаби самозайнятості у Івано-Франківській, Чернівецькій та Закарпатській областях, а також суттєва поляризація їх значень порівняно зі Львівською областю поглиблюють наявні територіальні диспропорції розвитку альтернативних форм зайнятості. Унаслідок цього формування цифрового сегмента ринку праці в межах Карпатського регіону набуває виразно асиметричного характеру, що стримує просторове поширення цифрового підприємництва, обмежує розвиток гнучких моделей трудової діяльності та звужує можливості більш збалансованої інтеграції регіональних ринків праці у процеси цифрової трансформації економіки Карпатського регіону та України.

Відтак стимулювання цифрового розвитку Карпатського регіону та розширення альтернативних форм зайнятості потребує комплексної регіональної політики, спрямованої на посилення технологічного потенціалу економіки, формування сприятливого інституційного середовища для цифрового підприємництва та розширення можливостей економічної активності населення. Одним із ключових напрямів такої політики має стати розвиток цифрової інфраструктури, передусім забезпечення рівномірного доступу до високошвидкісного Інтернету, цифрових сервісів та інструментів дистанційної роботи у гірських і периферійних територіях Карпатського регіону [7]. Розширення цифрової доступності створює передумови для поширення віддаленої зайнятості, участі населення у глобальних ринках цифрових послуг та формування нових форматів трудової діяльності, пов'язаних із фрилансом, платформною зайнятістю та цифровим підприємництвом.

Водночас важливим завданням є формування повноцінної регіональної інноваційно-цифрової екосистеми, здатної забезпечувати сталу взаємодію між університетами, науковими установами, ІТ-бізнесом, стартап-середовищем та органами публічного управління. У цьому контексті доцільним є подальший розвиток інноваційної інфраструктури, зокрема створення та розширення мережі технологічних парків, інноваційних хабів, стартап-інкубаторів, центрів трансферу технологій і акселераційних програм для технологічних компаній.

Такі інституції повинні виконувати функцію інтеграційних платформ, що поєднуюватимуть науково-дослідний потенціал університетів із підприємницькою ініціативою бізнесу. Важливим інструментом у цьому напрямі може стати формування регіональних цифрових кластерів, які об'єднуюватимуть ІТ-компанії, освітні установи, дослідницькі центри та інноваційні стартапи з метою створення нових технологічних продуктів і сервісів.

Значну роль у формуванні такої екосистеми вже відіграє Львівська область, де сформувалося потужне середовище ІТ-компаній, технологічних стартапів, освітніх програм та інноваційних ініціатив [8]. Львів поступово перетворюється на один із системоформуючих центрів розвитку цифрової економіки Карпатського регіону, де функціонують ІТ-кластери, інноваційні лабораторії, центри підготовки фахівців у сфері програмування, штучного інтелекту та аналітики даних. Разом з тим важливим завданням регіональної політики є поширення подібних практик на інші області Карпатського регіону. Для цього доцільним є створення міжрегіональної мережі інноваційних центрів, запровадження спільних програм підтримки стартапів, а також розвиток цифрових платформ співпраці між підприємствами та науковими установами різних областей регіону.

Зокрема, в Івано-Франківській області значний потенціал має розвиток цифрових індустрій у поєднанні з туристично-рекреаційним сектором, що створює можливості для формування нових видів цифрових сервісів, розвитку креативних індустрій, цифрового маркетингу, онлайн-платформ бронювання туристичних послуг, а також створення цифрових продуктів у сфері культурної спадщини та туристичної інфраструктури. Важливим напрямом може стати формування креативно-цифрових кластерів [9], що об'єднуюватимуть підприємства туристичного бізнесу, ІТ-компанії та дизайнерські студії з метою розроблення нових цифрових рішень для розвитку туристичної індустрії Карпат.

У Закарпатській області перспективним напрямом є розвиток транскордонних цифрових кластерів і посилення співпраці з країнами Європейського Союзу у сфері ІТ-аутсорсингу, цифрових послуг та інноваційного підприємництва. Географічне розташування області створює сприятливі умови для формування спільних технологічних проєктів із сусідніми регіонами Словаччини, Угорщини та Румунії. У цьому контексті доцільним є створення

трансграничних центрів інновацій, цифрових лабораторій, а також залучення міжнародних інвестицій у розвиток ІТ-сервісів та технологічних компаній.

Чернівецька область, у свою чергу, має значний потенціал для розвитку освітніх та дослідницьких центрів підготовки фахівців для цифрової економіки. Розширення освітніх програм у сфері програмування, кібербезпеки, цифрової аналітики, електронної комерції та цифрового маркетингу може стати важливим фактором формування кадрового потенціалу для регіонального ІТ-сектору. Доцільним є створення регіональних центрів підготовки ІТ-спеціалістів, лабораторій штучного інтелекту та центрів досліджень цифрових технологій при університетах.

Висновки. Таким чином, реалізація зазначених заходів сприятиме формуванню більш диверсифікованої структури цифрової економіки Карпатського регіону, розширенню можливостей альтернативної зайнятості населення та зниженню територіальних диспропорцій розвитку цифрового сектору. У дов-

гостроковій перспективі це створюватиме передумови для підвищення конкурентоспроможності регіональної економіки, зміцнення її інноваційного потенціалу та інтеграції Карпатського регіону у європейський і глобальний цифровий економічний простір.

Водночас подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на поглиблений аналіз структурних змін зайнятості у цифрових секторах економіки, оцінювання впливу цифровізації на трансформацію професійної структури ринку праці та визначення ролі альтернативних форм зайнятості у забезпеченні соціально-економічної стійкості регіону. Перспективним напрямом є також розроблення методичних підходів до кількісного оцінювання рівня цифровізації регіональних ринків праці, моделювання впливу цифрових технологій на динаміку зайнятості та обґрунтування інструментів регіональної політики, спрямованих на стимулювання розвитку цифрового підприємництва і формування інклюзивних моделей зайнятості в умовах цифрової трансформації економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Міграція в умовах трансформації регіональних ринків праці України: механізми регулювання / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; наук. ред. У. Я. Садова. Львів, 2019. 263 с.
2. Колот А. М., Герасименко О. О. Модель зайнятості-XXI: трансформаційні ефекти цифровізації. *Економіка та підприємництво*. 2022. № 49 (2). С. 124–148. DOI: <https://doi.org/10.33111/EE.2022.49>. KolotA_NerasyumenkoO (дата звернення: 03.03.2026)
3. Азьмук Н. А. Трансформація ринку праці в умовах війни: виклики та стратегії відтворення робочої сили. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 1 (42). С. 171–179. DOI: <https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022> (дата звернення: 03.03.2026)
4. Новікова О. Ф., Остафійчук Я. В. Забезпечення збалансованого соціально-трудового розвитку України: виклики та можливості. *Економіка промисловості*. 2023. № 2 (102). С. 62–77. DOI: <http://doi.org/10.15407/econindustry2023.02.062> (дата звернення: 03.03.2026)
5. Левицька О.О. Конкурентоспроможність ринку праці регіону та міграційна безпека: моделювання взаємозв'язків і політика забезпечення: монографія, електронне видання. Державна установа «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», Львів, 2024. 362 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20240006.pdf> (дата звернення: 05.03.2026)
6. Соціальна вразливість населення Карпатського регіону України: пріоритети та інструментарій подолання викликів і загроз: електрон. монографія / наук. ред. Т. Г. Васильців; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». Львів, 2024. 218 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20240003.pdf> (дата звернення: 04.03.2026)
7. Васильців Т.Г., Левицька О.О., Гресь Б.А. Зміцнення конкурентоспроможності регіональних ринків праці в Україні як механізм протистояння безпековим викликам. *Бізнес Інформ*. 2024. № 3. С. 242-248. DOI: 10.32983/2222-4459-2024-3-242-248 (дата звернення: 05.03.2026)
8. Мульська О. Трансформації ринку праці карпатського регіону України в умовах соціально-трудова дисбалансів. *Академічні Візії*. 2025. №45. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16905915> (дата звернення: 06.03.2026)
9. Мульська О. П. Міграційні процеси & економічне зростання: теорія каузальності та практика ефективного управління: монографія. Державна установа «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», Львів, 2022. 472 с.
10. Державна служба статистики України. Статистична інформація. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.02.2026)

REFERENCES:

1. Institute of Regional Research named after M. I. Dolishniy of NAS of Ukraine. (2019). *Mihratsiia v umovakh transformatsii rehionalnykh rynkiv pratsi Ukrainy: mekhanizmy rehuliuвання* [Migration in the Conditions of Transformation of Regional Labour Markets of Ukraine: Mechanisms of Regulation]. Lviv, 263 p. (in Ukrainian).
2. Kolot A. M., & Herasymenko O. O. (2022). Model zainiatosti-XXI: transformatsiini efekty tsyfrovizatsii [Employment Model-XXI: Transformational Effects of Digitalization]. *Ekonomika ta pidpriemnytstvo – Economics and Entrepreneurship*, vol 49(2), pp. 124–148. Available at: <https://doi.org/10.33111/EE.2022.49> (accessed March 03, 2026).
3. Azymuk N. A. (2022). Transformatsiia rynku pratsi v umovakh viiny: vyklyky ta stratehii vidtvorennia robotchoi syly [Labor Market Transformation Under War Conditions: Challenges and Workforce Reproduction Strategies]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy - Bulletin of Economic Science of Ukraine*, vol. 1(42), pp. 171–179. Available at: <https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022> (accessed March 03, 2026).
4. Novikova O. F., & Ostafiichuk Ya. V. (2023). Zabespetchennia zbalansovanoho sotsialno-trudovoho rozvytku Ukrainy: vyklyky ta mozhyvosti [Ensuring Balanced Socio-Labor Development in Ukraine: Challenges and Opportunities]. *Ekonomika promyslovosti – Economics of Industry*, vol. 2(102), pp. 62–77. Available at: <http://doi.org/10.15407/econindustry2023.02.062> (accessed March 03, 2026).
5. Levytska O. O. (2024). *Konkurentospromozhnist rynku pratsi rehionu ta mihratsiina bezpeka: modeliuвання vzaemozviazkiv i polityka zabezpechennia* [Competitiveness of Regional Labor Markets and Migration Security: Modeling Interrelations and Policy Provision]. Lviv, 362 p. Available at: <https://ird.gov.ua/irdp/p20240006.pdf> (accessed March 05, 2026).
6. Vasyltsiv T. H. (Ed.). (2024). *Sotsialna vrazlyvist naseleennia Karpatskoho rehionu Ukrainy: priorityty ta instrumentarii podolannia vyklykiv i zahroz* [Social Vulnerability of the Population in the Carpathian Region of Ukraine: Priorities and Tools for Overcoming Challenges and Threats]. Lviv, 218 p. Available at: <http://ird.gov.ua/irdp/p20240003.pdf> (accessed March 04, 2026).
7. Vasyltsiv T. H., Levytska O. O., & Hres B. A. (2024). Zmitsnennia konkurentospromozhnosti rehionalnykh rynkiv pratsi v Ukraini yak mekhanizm protystoiannia bezpekovym vyklykam [Strengthening the Competitiveness of Regional Labor Markets in Ukraine as a Mechanism to Counter Security Challenges]. *Biznes Inform – Business Inform*, vol. 3, pp. 242–248. Available at: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-242-248> (accessed March 05, 2026).
8. Mulska O. (2025). Transformatsii rynku pratsi Karpatskoho rehionu Ukrainy v umovakh sotsialno-trudovykh dysbalansiv [Labor Market Transformations in the Carpathian Region of Ukraine Under Socio-Labor Imbalances]. *Akademichni Vizii – Academic Visions*, vol. 45. Available at: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16905915> (accessed March 06, 2026).
9. Mulska O. P. (2022). *Mihratsiini protsesy & ekonomichne zrostannia: teoriia kauzalnosti ta praktyka efektyvnoho upravlinnia* [Migration Processes & Economic Growth: Causality Theory and Effective Management Practice]. Lviv, 472 p. (in Ukrainian).
10. Derzhavna sluzhba statystryky Ukrainy. Statystychna informatsiia [State Statistics Service of Ukraine. Statistical Information]. Available at: <https://ukrstat.gov.ua/> (accessed February 27, 2026).

Дата надходження статті: 12.03.2026

Дата прийняття статті: 27.03.2026

Дата публікації статті: 06.04.2026